

Nieuwe novene voor de eerste H. Communie

<https://hdl.handle.net/1874/236325>

Vak 87

mm 13 297

NIEUWE NOVENE

voor de

EERSTE H. COMMUNIE.

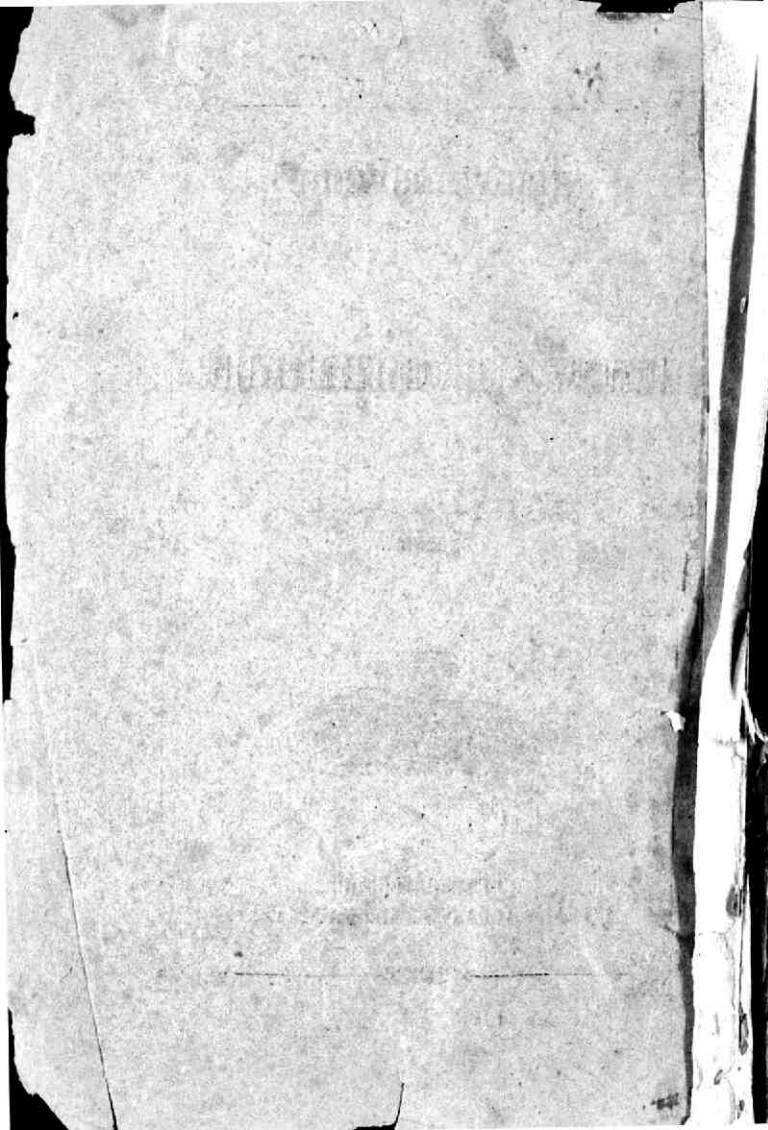
DOOR

H. J. M. Everts,
Pastoor.

'S-HERTOGENBOSCH,
G. MOSMANS, GROOTE MARKT.

768

Vak 87

NIEUWE NOVENE

768

voor de

Eerste H. Communie.

DOOR

H. J. M. Everts,

Pastoor.

'S-HERTOGENBOSCH,

G. MOSMANS, GROOTE MARKT.

1878

IMPRIMATUR.

Haaren, 22 Februarii 1878.

J. Cuyten,

Præs. Sem. Libr. Cens.

Ouders,

Hebt gij een kind, dat zich voorbereidt tot zijne eerste H. Communie, gelieft dan deze wensken met aandacht te lezen. 't Geldt niet alleen het belang van uw kind, maar ook van u zelven.

I. Men kan niet klagen, dat de Ouders te weinig zorg hebben voor de *kleeding* hunner kinderen bij de eerste H. Communie. Integendeel, hunne bezorgdheid gaat soms te ver, ook is hunne meening niet altijd zuiver. Twee zaken behoort gij hier in 't oog te houden, te weten: dat uw kind gekleed zij *naar woen stand* en *zedig*. En uwe *meening*? Gij begrijpt zeer goed, dat het nieuwe nette kleed der kinderen bij hunne eerste H. Communie *tot doel* behoort te hebben *de vereering van Jesus Christus* in zijn Allerheiligste Sacrament: het is een Bruiloftskleed, maar

niet om daarmee op eene wereldsche bruiloft te gaan schitteren, maar om daarmee te verschijnen ter Bruiloft van Jesus Christus, den Bruidegom hunner zielen, en aan zijne goddelijke oogen te behagen. Maar zie, nu komen licht andere bedoelingen deze heilige meening bederven, ja soms gansch overstemmen. Bedenkt het eens, Ouders: mag het uw toeleg zijn uw kind zoo op te schicken, om de oogen der menschen op uw kind te trekken? Zal uw kind boven andere kinderen van zijnen stand moeten uitsteken? Zal het soms moeten wedijveren met kinderen van hooger stand? het van hen moeten winnen? En als uw kind het eens werkelijk van hen won, zouden de menschen u dat tot lof rekenen? En de goede God? Waar zouden de verdiensten van uwe vele zorgen en opofferingen blijven? Zou Jesus Christus u niet het verwijt kunnen doen: „Zie, Ouders, Ik zeg aan uw kind: leer van „Mij ootmoedig van harte zijn; en gij leert aan „uw kind den hoogmoed, en dat wel op den „dag zijner eerste H. Communie?” Boven alles dan, tracht uwe *meening* zuiver te houden: *alles ter eere van Jesus Christus*, die uwe godsdienstige zorg en uw blijwillig offer, om uw kind

zuiver en net, maar *naar uwen stand en zedig*, *Hem alleen ter eer*, te kleeden, honderdvoudig zal weten te beloonen.

Nog eene waarschuwing. Laat uw kind de voornaamste kleederen en sieraden, voor de eerste Communie bestemd, dagen te voren op zijn gemak *bezichtigen*, en zegt het, dat gij het juist zoo doet, opdat het bij zijne eerste H. Communie er te minder op zou letten.

II. Sommige Ouders schijnen te meenen, dat zij *slechts voor de kleeding* van hun kind te zorgen hebben, denkende: de Pastoor zal wel voor al het andere zorgen. Ware deze verkeerde gedachte de uwe, 't zou uw kind tot geen gering nadeel strekken. Alzoo denkende, zoudt ge niet alleen verzuimen tot eene goede voorbereiding van uw kind met den Pastoor mede te werken, maar gij zoudt zelfs, zonder het nogtans te bedoelen, dikwijls eene goede voorbereiding tegenwerken, en elken dag, voor een gedeelte ten minste, omverstooten wat de Priester met zoo veel zorg en moeite heeft opgebouwd. Neen, gij zijt, als de eerste opvoeders van uw kind, in geweten voor God verplicht, uw Pastoor in

dat groote, heilige werk, gelijk de eerste Communie van uw kind is, naar uw vermogen behulpzaam te zijn. Derhalve behoort gij van uw kind alles verwijderd te houden, wat eene goede voorbereiding kan verhinderen, en alles bij te brengen, wat eene goede voorbereiding kan bevorderen. 't Is daarom, dat u ernstig wordt aanbevolen, met aandacht te lezen den LEVENSGEGEDURENDE DE NOVENE, bladzijde 16. Daar ziet gij wat uw kind te vermijden en te onderhouden heeft. Welnu, helpt uw kind in 't vermijden van wat het te vermijden heeft; ziet toe, dat uw kind onderhoudt wat het te onderhouden heeft. Spreekt met uw kind dikwijls over het groote werk, over het groote geluk zijner eerste H. Communie. O het woord van Vader en Moeder dringt zoo diep in het kinderhart! Zoudt ge niet wenschen, dat uw kind eene *heilige* Communie deed? Ja zeker, ge wenscht dat om uw kind en ook om u zelve. Het geluk van uw kind toch beschouwt ge als uw eigen geluk. Vereenigt dan, Ouders, uwe bezorgdheid voor het stoffelijk Bruiloftskleed van uw kind met eene ernstige zorg voor het Bruiloftskleed zijner ziel, *dat nooit te schoon kan*

wezen. Biedt uwen Pastoor naar uw vermogen de behulpzame hand : uwe belangstelling en medewerking zullen hem zijne taak lichter en aangenamer maken.

Gelukkig de Ouders, die met de daad toonen te begrijpen, dat de lichamelijke voeding en kleding en 't wetenschappelijk onderwijs en 't aanleeren van een ambacht of 't bekwaam maken voor eene betrekking in de maatschappij het *minste* deel is der opvoeding, welke zij aan hunne kinderen voor God verplicht zijn te geven. O zeker, geest en hart der kinderen met godsdienstige begrippen en gevoelens gansch en al te doortrekken, hunne onschuld voor de zonde, voor de verleiding, voor alle gevaren te behoeden, hun van jongs af de beoefening der deugd te leeren, hun christelijke gewoonten te doen aannemen : ziedaar het *voornaamste* gedeelte der groote, verhevene, moeielijke, langdurige, maar ook hoogst verdienstelijke taak, welke aan de Ouders door Gods voorzienigheid is opgedragen. O mocht gij zoo altijd uwe heilige roeping begrijpen ! Bij de eerste H. Communie van uw kind toont Jesu Christus hoe dierbaar uw kind

in zijne oogen is. Hij is bezorgd voor de toekomst van uw kind: Hij wil het versterken tegen zijne ontwakende driften, Hij wil het bewaren tegen het bederf der wereld; wat doet Hij? Als middel geeft Hij aan uw kind *zijn goddelijk Lichaam te eten*: dat is Hem niet te veel. Hij wil dan wel allerduidelijkst het geluk, de zaligheid van uw kind. O als gij uw best doet, om den goeden Jesus in zijne liefderijke inzichten over uw kind te ondersteunen, als gij Hem ijverig bijstaat in zijn vurig verlangen, om uw kind zalig te maken; — dan zal Hij u eenniaal, reeds voor die trouwe medewerking, zijn schoonen hemel schenken, om u daar te zamen met uw kind voor alle eeuwigheid in het hoogste geluk te vereenigen. Moge het zoo geschieden!

Leest dan nu aandachtig den LEVENSREGEL
gedurende de Noene bladzijde 16.

EEN WOORD

TOT DE GELUKKIGE KINDEREN ,

VOOR WIE DIT BOEKJE BESTEMD IS.

Gelukkig heet ik u , Kinderen , dewijl uw God en Verlosser u geroepen heeft , om weldra aan te zitten aan het goddelijke Feestmaal , dat zijne liefde voor u heeft aangerecht. De groote dag nadert , dat Jesus Christus u zal spijzen met zijn goddelijk Lichaam en Bloed. De dag uwer eerste Communie zal de schoonste , de gelukkigste dag uws levens zijn , als uwe eerste Communie eene HEILIGE COMMUNIE zal wezen. Heilig zal uwe Communie zijn , wanneer eene *goede Biecht* zal voorafgaan , en goed uwe Biecht , wanneer gij uw best zult doen , om u daartoe *voor te bereiden*. Gij begrijpt derhalve , dat het groote geluk eener eerste heilige Communie afhangt van de wijze , waarop de laatste dagen vóór die allerverhevenste handeling

worden doorgebracht. Het is daarom een loffelijk gebruik, gedurende de *negen dagen*, onmiddellijk de eerste Communie voorafgaande, zich zoo weinig mogelijk met wereldsche zaken in te laten, terwijl men de beste pogingen aanwendt, om geest en hart bezig te houden met het groote werk, dat men voor het heil zijner onsterfelijke ziel te verrichten heeft.

Het hoofdvereischte, men zou kunnen zeggen, het eenige vereischte eener goede voorbereiding is een GOEDE WIL. Zoo gij slechts den *oprechten wil* hebt van eene *heilige Communie* te doen, dan behoeft ge niet te vreezen: uwe Communie zal *heilig* zijn.

Maar hoe zult gij dien goeden wil nu *toonen*? De H. Paulus, op den weg naar Damascus door Jesus Christus wonderdadig bekeerd, vroeg Hem: „*Heer! wat wilt Gij, dat ik doe?*” Wat antwoordde de Zaligmaker? Jesus zond Paulus naar de Stad tot een zijner leerlingen, met name Ananias: deze zoude hem zeggen, wat hij te doen had. Zoo ook, met een heilig verlangen bezielde om eene waardige Communie te doen, vraagt gij uwen minnelijken Zaligmaker: *Heer, wat wilt Gij, dat ik doe?* En Jesus zendt u tot zijn Priester: deze

is uw Ananias, die u alles zeggen zal, wat gij te doen hebt. Geeft u geheel en al in zijne handen over; luistert naar hem met de eerbiedigste aandacht; wat hij u voorschrijft, beschouwt dat als den wil van Jesus Christus; wat hij verlangt, ziet dat aan als het verlangen van uwen minnelijken Zaligmaker. Daarom, doet gij uw best, om alles op zijn tijd nauwkeurig te volbrengen wat de Priester u voorschrijft, dan volbrengt gij den wil van Jesus Christus, en gij kunt het volkomenst vertrouwen hebben, dat het onwaardeerbaar geluk eener *waardige Communie* u zal ten deel vallen.

Waartoe moet dan dit Boekje dienen? Dit Boekje wenscht gedurende de laatste *negen dagen* vóór uwe H. Communie in uwe handen te zijn als een getrouwe vriend; niet om den Priester, die u voorbereidt, te vervangen (neen, de Priester is de Man Gods, door Jesus Christus gesteld om u tot uwe eerste Communie waardig voor te bereiden; hij kan door geen boeken, ook niet door andere menschen vervangen worden, zelfs niet door Vader of Moeder, ofschoon dezer medewerking wordt vereischt); maar dit Boekje verlangt alleen deze dagen den Priester het werk

gemakkelijker te maken: — om dikwijls, als de Priester niet bij u zal zijn, u te herinneren en u te helpen doen, wat hij u heeft aanbevolen. De Priester zal u zeggen hoe gij u deze dagen te gedragen hebt; maar gij kunt dat licht vergeten: welnu in den *Levensregel* bladz. 16 zult gij vinden wat ge te vermijden en wat ge te onderhouden hebt. De Priester zal u zeggen, dat gij veel, zeer veel deze dagen moet bidden, wijl gij zonder de genade van God geene heilige Communie doen kunt; dat het u betaamt dagelijks de H. Mis bij te wonen, vóór uwe Biecht meer dan eens de oefening van den H. Kruisweg te doen, als de schoonste voorbereiding voor een goed berouw: — welnu, dit Boekje zal u helpen bidden 's *morgens* en 's *avonds* en *door den dag*; vooral zal het u in de *H. Mis* goede gedachten ingeven, op den *H. Kruisweg* u vergezellen, en u van dienst zijn bij uwe H. Biecht. (Wat ge op den dag uwer eerste H. Communie en 's *avonds* te voren te doen hebt, zult ge vinden in een ander Boekje: DE GROOTE DAG EN ZIJN VOORAVOND.)

Vergeet het niet, dat gij deze dagen overal de oogen op u trekt van God, van de Engelen

en van de menschen. Zij vestigen de oogen op u, niet alleen om te zien hoe gij u gedraagt gedurende deze dagen van voorbereiding; maar vooral om u in uwe voorbereiding te helpen, opdat gij toch eene waardige Communie doen zoudt. God, uw Vader in den Hemel, is elken dag en elk oogenblik van den dag bereid u met zijne genade bij te staan. Jesus Christus, uw God, uw Verlosser, uw Bruidegom, denkt in zijn H. Sacrament onophoudelijk aan u; van uit zijn Tabernakel ziet Hij u en hoort Hij u overal, in de Kerk en buiten de Kerk, om u te helpen in alles, wat gij doen zult om uw hart tot zijne ontvangst voor te bereiden. De allerheiligste Maagd Maria, uwe Moeder in den Hemel, zal zooveel voor u doen, om haar kind gelukkig te maken. Uwe heilige Engelen zullen u goede gedachten ingeven, uwen ijver gedurig opwekken en uwe gebeden bij God ondersteunen. Uwe Dooppatronen en de Patroon der Parochie zullen nu vooral toonen, dat uw geluk hun ter harte gaat. Uwe goede Ouders, die zoo vurig wenschen u gelukkig te zien, zullen u in alles behulpzaam zijn. Uwe Broeders en Zusters, uwe vele vrienden zullen voor u bidden. De Priester zal alle da-

gen met u bezig zijn, om u te helpen den tempel uwer ziel zuiveren en versieren voor de komst van uwen goddelijken Verlosser. Door zijne onderrichtingen, zijne opwekkingen, zijne vermaningen, zelfs door zijne berispingen en bestraffingen, zal hij niets anders beoogen dan uw geluk. Zoo ziet ge, dat, om zoo te spreken, hemel en aarde in de weer zijn, om u het geluk van eene heilige Communie te verzekeren. O wat een vertrouwen, wat een moed boezemt deze gedachte in! Daarom dan ook, Kinderen, met een *groot hart* begonnen en volgehouden! Verdrijft alle kleinmoedigheid, alle nerslachtigheid. Is uw wil goed, hebt dan geene vrees, dat gij eene onwaardige Communie doen zult. Weest opgeruimd, maar zonder luidruchtigheid. Verblijdt u reeds in het vooruitzicht van het geluk eener heilige Communie, maar „*verblijdt u in den Heer; uwe zedigheid blijke voor alle menschen; de Heer is nabij!*”

Kinderen, hoe meer gij uw best zult doen, hoe meer de zoete Jesus over u tevreden zal wezen, hoe gelukkiger gij u zult gevoelen. Denkt dat elken dag uw minnelijke Jesus u zal vragen: *Mijn kind, geef Mij uw hart.* O mocht ge

dan ook in waarheid antwoorden: *Zie, Heer, mijn hart is bereid.* Dan kunt gij verzekerd zijn, uwen goddelijken Zaligmaker bij uwe eerste Communie op eene waardige wijze te ontvangen. Gij zult gelukkig zijn, en door uw geluk zult gij hemel en aarde verblijden.

Geloofd en gedankt zij te allen tijde
het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

* Kinderen, vooraan in dit Boekje staat iets voor uwe Ouders. Als ge denkt, dat Vader of Moeder het niet hebben gezien, toont het hun dan, zeggende: *Vader, Moeder, zie hier staat iets voor u te lezen.*

LEVENSRREGEL

gedurende de Novene.

(Te lezen voor de Novena

geheel en al; en onder de Novena nu en dan bij gedeelten.)

1. Zorg, dat op uwe slaapkamer wijwater noch Kruisbeeld ontbreken. Het uur van opstaan zij bepaald met goedvinden uwer Ouders. Wordt gij gewekt, sta aanstonds op, en verbeeld u, dat God zelf u roept. Maak het Kruissteeken met wijwater, en zeg tot God: *Zie, Heer, hier ben ik; Gij hebt mij immers geroepen.* Neem in het aankleeden de grootste zedigheit in acht, denkende, dat God en uw heilige Engel al uwe bewegingen zien. Onder het aankleeden bid alzoo: *O mijn God, kleed mijne ziel met het kleed uwer goddelijke genade. Maak mij een schoon Bruiloftskleed gereed voor den dag mijner H. Communie.* Onder het wasschen: *O mijn God, wasch mijne ziel van de zonde; maak mijne ziel witter dan sneeuw.* Daarna knielt ge neer voor het Kruisbeeld en doet ge uw Morgengebed.

2. Deze dagen moet ge 't liefst zijn in de Kerk en te huis, weinig op straat. Uw omgang moet zijn met uwe Ouders en andere huisgenooten, met de kinderen, die uw geluk deelen, en met den Priester, die u voor uwe Communie voorbereidt. Met andere menschen of kinderen gaat ge niet meer om dan noodig is. Houd u afsop ge deze dagen met de wereld niets te maken hadt. Vermijd op straat, gelijk overal, alle ruwheid en woestheid. Ga bedaard en zedig, zonder u op te houden, naar de Kerk, en evenzoo van de Kerk naar huis.

3. Zorg steeds bijtijds in de Kerk te zijn voor de onderrichting van den Priester en voor de H. Mis en andere oefeningen. In de Kerk komende, maak een Kruis met wijwater, en zeg, het hoofd buigende naar het H. Tabernakel: *Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheitig en goddelijk Sacrament!* Begeef u zedig naar uwe plaats. Vergeet nooit den hoogen eerbied, aan het aanbiddelijk Sacrament verschuldigd, en vooral deze dagen niet, nu ge u tot het ontvangen van dat groote Geheim voorbereidt. Moet ge nu door oneerbiedigheden uwen minnelijken Jesus bedroeven of zijne liefde door uwen eerbied trachten waardig te worden? Denk het dikwijls, dat eene menigte van Engelen het Altaar met den diepsten eerbied omzweven. Deze gedachte zal u altijd met eerbied bezielen, als gij u dáár zoo dicht bij Jesus in zijn aanbiddelijk Sacrament bevindt.

4. Den Priester, die u voorbereidt, moet gij als uw grootsten vriend beschouwen. Zijn gezelschap moet u deze dagen het aangenaamste zijn. Schenk hem geheel uw vertrouwen en uwe liefde. Eerbiedig hem als ware hij Jesus Christus zelf. Zijn woord zij u het woord van Jesus, zijn wil de wil van Jesus, zijn verlangen het verlangen van Jesus. Luister naar hem met aandacht, doe alles nauwkeurig en met liefde wat hij u zeggen zal. Teverdenheid over u zelve, gerustheid des gemoeds, de zekerheid van eene waardige Communie, dat alles zal het loon uwer godsdienstige gehoorzaamheid zijn.

5. Veel en vurig moet er gebeden worden. Het gebed is het middel om van den goeden God alles te verkrijgen. Behalve uw Morgen- en Avondgebed zult ge elken dag de H. Mis bijwonen en een Rozenhoedje bidden. Vóór uwe H. Biecht zult ge ten minste tweemaal de oefening van den H. Kruisweg verrichten.

6. Het spreekt van zelf, dat deze dagen alle kwaad, ook het minste, met de meeste zorg moet vermeden worden; bijv. alle ongehoorzaamheid, alle leugentaal, alle onmatigheid, alle twist en gramschap, enz.

7. Spelen is deze dagen niet verboden; maar vermijd alle ruwe en zeer vermoeiende spelen, ook die spelen, waarbij licht eenige twist of krakeel te vreezen is. Speel met uwe broertjes of zusjes, of met die kinderen, welke met u

hunne eerste Communie doen, en, gelijk altijd betamelijk is, jongens met jongens, meisjes met meisjes. Uwe godsdienstige oefeningen mogen zeker door het spel niet lijden; integendeel het spel moet eene uitspanning zijn, die den geest, in plaats van te verstrooien, bereid maakt, om beter de volgende godvruchtige oefening te doen.

8. Uwe goede Ouders zullen zorgen, dat gij op het groote Feest uwer eerste H. Communie naar uwen staat netjes gekleed zijt. Bemoei u niet met die zaken, dan zooverre het noodig zal wezen. Vraag er niet naar, en spreek er niet met anderen over. Toon, dat gij te zorgen hebt voor een gansch ander kleed, namelijk het Bruiloftskleed uwer ziel, waarmede gij op het groote Bruiloftsfeest uwen hemelschen Bruidegom hoopt te behagen, die het minst letten zal op de kleederen en sieraden des lichaams, maar het meest op het nieuwe kleed, dat uwe ziel zal dragen. O zorg er voor, dat dit kleed toch zuiver en schoon zij: te schoon kan het niet wezen.

9. Des avonds op een gepast uur, door uwe Ouders bepaald, zult ge, zonder de minste tegenspraak, u naar uw slaapvertrek begeven, na uwe Ouders cerbiedig een goeden nacht te hebben gewenscht. Op uwe slaapkamer gekomen, doet ge uw Avondgebed voor het Kruisbeeld, als ge het niet reeds gedaan hebt. Daarna ontkleedt ge u zelve met de grootste zedigheid in tegenwoordigheid van God en van uwen H.

Engel, biddende: *O mijn God, help mij deze dagen den ouden mensch afleggen, al mijne zonden, al mijne verkeerde gewoonten. Help mij den nieuwen mensch aantrekken, alle deugden, die U behaaglijk zijn.* Alvorens in bed te gaan, neemt ge wijwater, maak daarmee het gewone Kruis teeken over u zelve, en besproei verder met wijwater uwe legerstede ook bij wijze van Kruis. Ga zedig in bed, en leg u zedig neer op de rechterzijde, met de armen gekruist over de borst. Verbeeld u, dat Jesus, Maria en Joseph aan het voeteneinde staan, uw Bewaarengel aan het hoofdeinde, uw Dooppatroon aan de rechterzijde en de Kerkpatroon aan de linkerzijde. Met de gedachte, dat zoovele machtige Beschermers over u waken, zult gij gerust inslapen. Wordt ge des nachts wakker, beveel uw lichaam en uwe ziel opnieuw aan de heilige wacht rondom uw bed, om, door hen geholpen, den slaap te hervatten.

MORGENGEBED.

~~~~~

Behoorlijk gekleed en gereinigd, knielt ge voor het Kruisbeeld neder, om uw *gewoon* Morgengebed te doen. Voeg daarbij het volgende.

Met een erkentelijk gemoed, hemelsche Vader, begroet ik blijde dezen dag, welke mij een dag naderbrengt tot het groote Bruiloftsfeest mijner

eerste Communie; moge mijn hart, geholpen door uwe genade, ook met dezen dag eene schrede naderkomen tot die zalige gesteltenis, welke Gij in mij verlangt.

Ik neem voor, o lieve Heer, vandaag zoo stipt mogelijk uwen heiligen wil te volbrengen. Ik zal zorgen bijtijds in de onderrichting of oefening en in de H. Mis tegenwoordig te zijn. Met eerbied en aandacht zal ik naar den Priester, uw plaatsbekleeder, luisteren en zijnen raad volgen. Ik zal mijn best doen om veel en vurig te bidden. Ik hoop U vandaag door niets te bedroeven. Vandaag geene ongehoorzaamheid, geene leugentaal, geene onmatigheid, geen twist of gramschap. Zelfs alle luidruchtigheid en ruwheid in het spelen wil ik vermijden, en mij buitenshuis verwijderd houden van die kinderen, welke hunne eerste Communie met mij niet doen; om in mij den geest van ingetogenheid en godvruchtigheid, zoo noodzakelijk voor eene goede voorbereiding, te bewaren. O barmhartige God, herinner mij steeds aan deze goede voornemens, en help mijne zwakheid, opdat ik tot uwe eer en mijn geluk daaraan getrouw blijve. Amen.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

O zoet Hart van Jesus, maak, dat ik U meer en meer beminne.

H. Bewaarengel en H. Dooppatroon, gelieft

voor mij te bidden en mij te helpen in mijne voorbereiding.

H. Patroon dezer Gemeente, o bid voor mij en voor al de kinderen, die met mij hunne eerste H. Communic zullen doen.

Jesus, Maria, Joseph, in uwe handen bevelen wij ons vandaag, beschermt ons tegen alle kwaad en wekt ons op tot het goede, opdat wij met uwe hulp ons waardig voorbereiden tot onze eerste H. Communic. Amen.

A VONDGEBED.

Bij het *gewone* Avondgebed voegt men het volgende.

O mijn God, mijn Schepper en mijn Verlosser, ik dank U, dat Gij mij geschapen hebt naar uw beeld, geschapen voor den hemel. Ik dank U, dat Gij voor mij zijt mensch geworden en gestorven. Ik dank U voor de instelling van uw allerheiligste Sacrament. Ik dank U voor al de weldaden, welke ik vandaag van uwe goedheid heb ontvangen. Maar hoe heb ik aan zoo veel liefde beantwoord? O H. Geest, verlicht mijn verstand, om mijne fouten te mogen kennen; raak mijn hart, opdat ik ze oprecht beweene.

Gewetensonderzoek.

Heb ik mij niets te verwijten wegens het opstaan dezen morgen? Ben ik niet traag geweest? Heb ik bij het opstaan en aankleeden aan God en mijn Engel gedacht?

Heeft er iets aan mijn Morgengebed ontbroken?

Ben ik te laat gekomen in de onderrichting, in de H. Mis?
Hoe heb ik mij in de Kerk gedragen?

Heb ik mijne oefeningen op den dag verzuimd, of zonder goeden wil gedaan?

Ben ik ongehoorzaam geweest? onmatig of snoepachtig?
te luidruchtig in mijne blijdschap? heb ik te ruw gespeeld?

Hoe heb ik mij jegens de andere kinderen gedragen? heb ik hen beledigd? hen ontsticht door mijne woorden, door mijn slecht voorbeeld?

Heb ik ook eenig ander kwaad of ongetrouwheid tegen den goeden God begaan?

Oefening van berouw.

O barmhartige Jesus, hoe dikwijls vergeet ik het, dat ik mij voorbereid voor mijne eerste H. Communie! Dezen dag wederom hoevele onnauwkeurigheden, hoevele fouten! Had ik niet meer ijver kunnen toonen? vuriger kunnen bidden? O minnelijke Zaligmaker, ik vraag U ootmoedig om vergeving. Ik betreur, dat ik zoo ondankbaar ben, U zoo weinig liefde toon. Vergeef mij dat alles volgens uwe barmhartigheid. Ik maak het vaste voornemen den dag van morgen met uwe goddelijke hulp beter te besteden, meer op mij zelve te letten, mij meer geweld aan te doen, en dat alles ter liefde van U, o zoete Jesus, en om het geluk eener waardige Communie. Amen.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament !

O zoet Hart van Jesus, maak, dat ik U meer en meer beminne.

H. Bewaarengel en H. Dooppatroon, waakt over mij, opdat ik veilig slape.

H. Patroon dezer Gemeente, bid voor mij en voor al de kinderen, die met mij hunne eerste H. Communie zullen doen. Bescherm en bewaar dezen nacht onze zielen en lichamen.

Jesus, Maria, Joseph ! ik geef U mijn hart en mijne ziel.

Jesus, Maria, Joseph ! staat mij bij in mijnen doodstrijd.

Jesus, Maria, Joseph ! dat mijne ziel na mijnen dood bij U in vrede ruste. Amen.

Vergert niet in acht te nemen, wat de *Levensregel* (nummer 9) bij het slapen gaan voorschrijft.

GEBEDEN ONDER DE H. MIS.

Voorbereiding.

O groote God, mijn Vader in den hemel, ik ga U met den Priester het onbevleete Offer van het Lichaam en Bloed van uwen goddelijken Zoon, onder de gedaante van brood en wijn, opdra-

gen, om uwe onbeperkte heerschappij over mij en al het geschapene te erkennen; om U te danken voor de weldaad der Schepping en der Verlossing; om U voldoening aan te bieden voor al mijne zonden en schulden; om uwen zegen af te smeeken over mij en allen die mij dierbaar zijn. O barmhartige God, door de verdiensten van dit H. Misoffer, schenk mij de genade van eene waardige Communie.

H. Maria, H. Joseph, H. Bewaarengel, H. Dooppatroon, H. Patroon dezer Kerk, helpt mij deze H. Mis godvruchtig bijwonen.

Van het begin der H. Mis tot het Kyrië eleïson.

OEFENING VAN BEROUW.

O oneindig heilige God, wanneer ik gedenk, dat ik mij hier bevind voor uw heilig Altaar, voor den troon uwer aanbiddelijke Majesteit dan gevoel ik mij met diep ontzag, met eene groote vrees vervuld. Van schaamte moet ik met den Priester het hoofd buigen en rouwmoedig op mijne borst slaan; want 't is mijne schuld, mijne schuld, mijne allergrootste schuld, dat ik U zoo dikwijls beleedigd heb. Ja, ik belijd het voor U, almachtige God, dat ik, nog zoo jong, helaas reeds veel kwaad voor uwe oogen bedreven heb; ik belijd het voor de H. Maagd Maria en voor het gansche hemelsche Hof; ik zal het met

alle oprechtheid ook belijden voor uwen Priester in het H. Sacrament der Biecht, vast vertrouwende, dat Gij, barmhartige God, al mijne ongerechtigheden zult vergeven. Intusschen smeek ik U de genade van mijne zonden wel te kennen, de genade van ze met een oprecht berouw te verfoeien en met alle rechtzinnigheid te belijden. Geef ook dezelfde genade, barmhartige God, aan al de kinderen, die zich met mij voorbereiden tot hunne eerste H. Communie.

Bij het Gloria in excelsis.

OEFENING VAN AANBIDDING.

Glorie in de hoogste hemelen aan God, en op aarde vrede aan de menschen van zijne goedwilligheid! — Ja, eere, eeuwige eere U, groote God in den hemel voor uwe barmhartigheid en liefde jegens ons kinderen! Wij prijzen U, wij loven U, wij aanbidden U, wij danken U voor al uwe weldaden. Van ons H. Doopsel af tot nu toe, hoevele malen hebben wij uwe goedwilligheid mogen ondervinden! Jesus Christus, Zoon des Vaders, onze God, onze Heer, onze Verlosser! wat gaat uwe liefde voor ons doen? Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, Gij gaat onze zonden wegnemen! Goddelijk Paaschlam, Gij gaat U aan onze ziel tot spijs geven! Ja, U moeten wij loven en prijzen met den Vader en den H. Geest in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Van het Gloria tot het einde van het Evangelie.

OEFENING VAN GELOOF.

Ik geloof, dat Jesus Christus wezenlijk geheel en al tegenwoordig is in het allerheiligste Sacrament; ik geloof, dat zijn goddelijk Lichaam en Bloed in de H. Mis als een waarachtig Sacrificie aan God wordt opgedragen; ik geloof, dat de Priester de macht heeft, om door de heilige woorden der Consecratie brood en wijn te veranderen in het Lichaam en Bloed van Jesus Christus, gelijk hij ook de macht heeft om de zonden in het H. Sacrament der Biecht wezenlijk te vergeven. Dat alles geloof ik, o mijn God, zonder den minsten twijfel, omdat Gij de eeuwige waarheid zijt, die dat alles hebt openbaard.

Deze waarheden van mijn heilig Geloof zijn deze dagen mijn troost en mijn geluk. Ik heb gezondigd; maar mijne zonden zult Gij, mijn God, volgens uwe barmhartigheid vergeven door het H. Sacrament der Biecht. Ik heb het kleed mijns Doopsels bevlekt; Gij zult het afwasschen in het Bloed, dat, eens aan het Kruis gestort, nog dagelijks voor het heil der wereld op het Altaar vloeit. Ik ben zwak en ellendig, ik verkeer in eene wereld vol besmetting; maar Gij, mijn liefderijke Verlosser, zult mij spijzigen met

uw goddelijk Lichaam en Bloed, om mij tegen de besmetting te bewaren en mij op den weg naar den hemel kracht en moed in te storten.

Na het Evangelie tot het einde der Prefatie of Sanctus.

OEFENING VAN DANKBAARHEID.

Ja, 't is wel billijk en rechtvaardig, dat wij U, heilige, almachtige en eeuwige God, altijd en overal loven en danken; omdat uw Zoon, Jesus Christus, door de instelling van het H. Sacrament der Biecht ons zulk een gemakkelijk middel heeft aangeboden, om ons na de zonde met U te verzoenen; omdat Hij door de instelling van het allerheiligste Sacrament des Altaars altijd in ons midden wil wonen, ons eene onbevleete en altijd U behaaglijke Offerande heeft achtergelaten, en ons eene goddelijke Spijze voor onze zielen heeft geschonken. Gij biedt ons vergiffenis van onze zonden: o barmhartige God, wij danken U daarvoor duizendmaal. Gij noodigt ons tot het Gastmaal der Engelen, om ons te voeden met het goddelijk Lichaam en Bloed van uw eeniggeboren Zoon: o liefderijke God, hoe zullen wij U daarvoor genoeg kunnen danken. Daarom vereenigen wij onze zwakke stemmen met de lozangen der hemelsche Geesten, die U onophoudelijk toezingen:

Heilig, Heilig, Heilig is de Heer God der Heerscharen. Hemel en aarde zijn vervuld van uwe heerlijkheid.

Glorie den Vader, Glorie den Zoon, Glorie den H. Geest!

Geloofd zij Jesus Christus!

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Vorbereiding tot de H. Consecratie.

Aanstands zal de H. Consecratie plaats hebben: korte, maar de heiligste en kostelijkste oogenblikken van den dag. Gedurende de H. Consecratie leest men niet; men sluit zijn Boekje en het hoofd met den diepsten eerbied buigende, denkt men, dat de hemel opengaat, en Jesus Christus in persoon, met zijn Lichaam en Bloed, omgeven door zijne Engelen, op het Altaar in de handen des Priesters neerkomt. Bij de opheffing is men gewoon een Kruis te maken: denk daarbij, dat de Priester opheft hetzelfde Lichaam, dat aan het Kruis gehangen heeft, hetzelfde Bloed, dat aan het Kruis gestort is; en daarom zeg bij de eerste opheffing:

Heilig Lichaam van Jesus Christus, voor mij aan het Kruis gehecht, ik aanbid U hier op het Altaar; Jesus, ik geloof in U, ik hoop op U, ik bemin U.

En bij de tweede opheffing:

Heilig Bloed van Jesus Christus, voor mij aan het Kruis gestort, ik aanbid U hier op het Altaar; kom over mijne ziel, goddelijk Bloed van mijn Verlosser.

Zoo dan, wanneer het laatste teeken vóór de H. Consecratie gegeven is, sluit men zijn Boekje en wacht men in de eerbiedigste houding en met het levendigste geloof het oogenblik af, dat den hemel zelve in verrukking brengt.

Na de H. Consecratie.

SMEEKGEBED.

O hemelsche Vader, zie met welbehagen neder op het Offer van uwen beminden Zoon. Zijn Bloed roept genade voor ons. Ik bid en smeeke U om de verdiensten van het aanbiddelijk Lichaam en Bloed van uwen goddelijken Zoon, hier op het Altaar tegenwoordig:

Zegen mij, zegen mijn lichaam en mijne ziel; geef mij de genade van een goed berouw, van eene rechtzinnige Biecht, van eene waardige Communie.

Zegen mijne dierbare Ouders voor hunne goede zorgen, voor hunne opofferende liefde.

Zegen onzen heiligen Vader den Paus, Jesus' Stedehouder; zegen onzen Hoogwaardigen Bisschop; zegen den beminden Herder dezer Gemeente.

Zegen den Priester, die mij met zooveel zorg voorbereidt.

Zegen mijn Biechtvader; verlicht hem, om mij wel te kennen en te bestieren.

Zegen al de kinderen, die zich met mij voorbereiden.

Zegen onze weldoeners; zegen onze goede vrienden, die ons deze dagen met hun gebed bij U te hulp komen.

Onze Vader, die in de hemelen. . . . .

Na het Pater noster.

OEFENING VAN VERLANGEN, OOTMOEDIGHEID
EN VERTROUWEN.

O minnelijke Jesus, Gij biedt uw goddelijk Lichaam en Bloed tot spijs en drank voor onze ziel. Aanstands zal de Priester U mogen ontvangen, en zie, ik leef in de blijde verwachting van weldra datzelfde onwaarddeerbare geluk te genieten. O zoete Jesus! hoe vurig verlang ik naar dat zalige oogenblik! Maar, mijn liefderijke Verlosser, mijn hart is nog niet bereid, ik ben overtuigd van mijne onwaardigheid. En daarom bid ik U, o Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U mijner: neem al mijne zonden weg door de verdiensten van uw goddelijk Bloed. O Vader, verstoot uw kind niet, dat van U is afgedwaald; ontvang mij in liefde, ofschoon ik het niet verdien; geef mij den kus des vredes door eene heilige Biecht; kleed mijne arme ziel met het schoone Bruiloftskleed uwer goddelijke genade, om waardig aan uw allerkostelijkst Feestmaal te mogen aanzitten.

DOMINE, NON SUM DIGNUS.

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak, maar spreek alleen een woord, en mijne ziel zal gezond worden.

Bij de Communie des Priesters.

O zoete Jesus, ik dank U, dat ik spoedig U ook zal mogen ontvangen. Ik verlang vurig U te ontvangen. Ik vertrouw van uwe oneindige barmhartigheid, dat ik U niet onwaardig zal ontvangen. Ja, barmhartige Jesus, geef mij de genade van eene heilige Communie te mogen doen.

H. Moeder Gods, H. Joseph, onze HH. Engelen, onze HH. Dooppatronen, H. Patroon dezer Gemeente, gij allen stelt het grootste belang in ons geluk; o verkrijgt voor ons allen de onschatbare genade van eene waardige Communie. Amen.

Dankzegging.

Ik dank U, barmhartige God, voor de groote gunst, dat ik deze H. Mis, het onbloedige Offer van uwen goddelijken Zoon, heb mogen bijwonen. Ik dank U voor al de goede gedachten en gevoelens, die Gij in mij hebt opgewekt; ik dank U voor de genade, welke mij door de verdiensten van deze vlekkelooze Offerande is toegevloeid. Help mij vandaag deze genade bewaren en ze tot heil van mijne ziel aanwenden. Dat de genade van deze H. Mis mij den ganschen dag verlichte en versterke, om met moed en vertrouwen de voorbereiding tot mijne eerste H. Communie voort te zetten. Moge ik, o mijn God en Zaligmaker, U elken dag meer behagen! Amen.

Bij den zegen des Priesters.

In den Naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes. Amen. Zegen mij, almachtige God, gedurende den ganschen dag; zegen den Priester, zegen al degenen, die hier tegenwoordig zijn; zegen onze Ouders, weldoeners en vrienden; zegen de gansche Gemeente; zegen in 't bijzonder al de kinderen, die zich met mij voorbereiden tot hunne eerste H. Communie.

*Geloofd en gedankt zij te allen tijd
het hoogheilig en goddelijk Sacrament!*

GEBEDEN DOOR DEN DAG.

(Te lezen, als men daartoe geschikten tijd heeft.)

Tot Jesus Christus.

Minnelijke Jesus, mijn God en mijn Verlosser, tot welk een geluk roept Gij mij? Gij wilt mijne kranke ziel spijzigen met uw goddelijk Lichaam en Bloed! Voorzeker mag ik mij wel eenige dagen voorbereiden, om U, mijn Heer en mijn God, op eene waardige wijze te ont-

vangen. Ik weet dat ik zonder den bijstand uwer genade in dit verheven werk niet kan slagen. Help mij dan ook, zoete Jesus, door de verdiensten van uw goddelijk Bloed. Geef mij een leerzaam hart, om met eerbied en aandacht te luisteren naar de onderrichtingen en raadgevingen van uwen Dienaar, den Priester, alsof Gij zelf door zijnen mond tot mij spraakt. Ik wil doen, liefderijke Zaligmaker, al wat Gij verlangt, opdat Gij ook doen moogt wat ik verlang: mij de genade schenken van eene waardige Communie. Ja, zoete Jesus, zuiver mijn hart, versier mijn hart, bereid mijn hart, om U waardig te ontvangen. Amen.

Tot de H. Maagd Maria.

O H. Moeder van Jesus en ook mijne Moeder, uw kind is onder het getal dier gelukkigen, welke zich voorbereiden tot hunne eerste H. Communie. Ik kom uwe vermogende voorspraak inroepen, want dit werk gaat boven mijne krachten. Uw goddelijke Zoon roept mij tot zijne Bruiloft: hoe zal ik er heen gaan? Mijne goede Ouders zorgen voor het Bruiloftskleed mijns lichaams, zorg gij, goede Moeder, voor het Bruiloftskleed mijner ziel. Help mijne ziel zuiveren en versieren, opdat zij haren goddelijken Bruidegom op den grooten Bruiloftsdag moge behagen. Bid veel voor mij. Aan u kan Jesus

niets weigeren; want gij zijt zijne Moeder; — maar ook kunt gij mij niets weigeren; want ik ben uw kind. Moeder, maak mij gelukkig door uw gebed bij uwen goddelijken Zoon; geheel mijn leven, zal ik u daarvoor dankbaar wezen. Amen.

Tot den H. Joseph.

O H. Joseph, Voedstervader van Jesus, Bruidgom van Maria, ik vereer u als den Patroon der H. Communie. Denzelfden Jesus, dien ik in mijn hart ga ontvangen, hebt gij zoo dikwijls aan uw hart gedrukt, en o met welk eene zuivere liefde! O ware mijne hart ook zóó zuiver, brandde het ook zóó van liefde als het uwe! Gij bemindet Jesus en Jesus beminde u: van daar die zoete omhelzingen! O H. Joseph, leer mij Jesus beminnen; help mij Jesus beminnen. Herinner mij gedurig aan uwe liefde voor Jesus, opdat ik deze dagen alles doe ter liefde van Jesus. Bid Jesus voor mij, dat Hij in mijn hart zijne liefde storte, dat ik Hem elken dag meer beminne, opdat ik Hem bij mijne eerste Communie met de vurigste liefde omhelze. O dan zal mijn zoete Jesus mij ook omhelzen, en ik zal iets proeven van dat geluk, dat gij zoo dikwijls gesmaakt hebt in de teedere omhelzingen van dienzelfden Jesus. O H. Joseph, help mij door uw voorbeeld en voorpraak tot dat geluk, het eenigste wat mijn hart verlangt. Amen.

Tot den H. Bewaarengel.

H. Engel, mij door God toegezonden reeds bij mijne geboorte, ik vereer u als mijn vriendelijken Beschermmer. Gij waart eens de blijde getuige van mijn H. Doopsel, wees nu ook de blijde getuige van mijne eerste H. Communie; maar niet getuige alleen, neen, wees ook mijn raadsman, mijn helper bij deze allerheiligste handeling. Ik moet eene woonplaats bereiden, niet voor een mensch, maar voor God zelve. Zuiver moet mijne ziel zijn, en zij was het eens; maar gij weet te goed, o H. Engel, dat mijne ziel niet meer zuiver is. Help mij dan, H. Engel, mijne ziel zuiveren van de smetten, die haar aankleven; ik wensch ze zóó zuiver te maken als ze was bij mijn H. Doopsel, opdat mijn zoete Jesus, als Hij door de H. Communie voor 't eerst mijn hart zal binnentreden, er niets in vinde, wat aan zijne heilige oogen kunne mishagen. Amen.

Tot den H. Dooppatroon.

O groote Vriend van God, bij mijn H. Doopsel ben ik door mijne goede Ouders onder uwe machtige bescherming gesteld, en ten teken dezer plechtige toewijding draag ik sinds dat uur uwen heiligen naam, een naam, die mij uit dankbaarheid voor uwe liefderijke bezorgd-

heid immer dierbaar zal wezen. Ook deze dagen verhoop ik veel van u. Mijne eerste Communie stel ik met een bijzonder vertrouwen onder de hoede uwer liefde, opdat mijne Communie eene heilige Communie moge zijn. Gij hebt getoond alles te kunnen met de goddelijke genade, die u versterkte. Moge ik ook met de goddelijke genade ijverig medewerken, opdat ik met Gods bijstand mijne zwakheid, mijne onwetendheid, mijne verkeerde neigingen overwinne. Ja, H. Dooppatroon, leer mij door uw voorbeeld, help mij door uwe voorspraak deze dagen, wat kwaad is, kloek bestrijden, wat goed is, ijverig beoefenen, opdat mijne eerste H. Communie de grondslag zij van een Gode behaaglijk leven, dat de belofte heeft van de eeuwige heerlijkheid. Amen.

Tot den H. Patroon der Gemeente.

O heldhaftige Strijder van vroegere dagen, nu gekroond in den hemel met de kroon der overwinning, door Gods goedertieren beschikking zijt gij gekozen als machtige Beschermmer dezer Gemeente. Wil het gedenken: *hier* wordt uw geheiligde naam op eene bijzondere wijze aangeroepen, *hier* klinkt voortdurend de lof uwer deugden, *hier* viert men jaarlijks een blij en plechtig Feest tot hulde uwer heiligheid en tot erkentelijkheid voor uwe liefderijke bescherming.

O H. Patroon, als kind dezer Parochie vereer en bemin ik u dan ook, vooral deze dagen, nu ik meen met een groot vertrouwen, mij tot u te mogen wenden, om uwen machtigen bijstand af te smeeken. Maar ik bid u niet alleen voor mij, maar ook voor al de kinderen dezer Parochie, die met mij hunne eerste H. Communie zullen doen. Ik weet, het geluk van ons allen gaat u ter harte; wees ons aller Beschermmer; bid veel voor ons, opdat wij allen eene waardige Communie doen mogen. O dat niet een enkele onzer het ongeluk hebbe van eene onwaardige Communie te doen! O machtige en liefderijke Patroon, bewaar ons, help ons, maak al deze kinderen, uwe beschermelingen, gelukkig; dan maakt gij niet alleen ons, maar ook onze lieve Ouders, maar ook onzen beminden Herder met al onze vrienden gelukkig, welke die groote gunst van uwe liefderijke bescherming verwachten. Amen.

Gebed voor elkander.

O hemelsche Vader, het groote Feest, dat wij, uwe kinderen, door uwe goedheid te zamen gaan vieren, vereenigt onze harten door den nauwsten band van liefde. Wat ik voor mij zelve wensch, dat wensch ik ook voor al de anderen; namelijk het geluk eener heilige Communie. Daarom vraag ik U voor de anderen,

zoowel als voor mij, den bijstand uwer genade. Wat Ge mij geeft, geef dat aan allen, opdat op het groote Feest, 'twelk Gij ons bereidt, wij allen even blijde, even gelukkig mogen wezen.

O minnelijke Zaligmaker, door hetzelfde Bloed hebt Gij ons allen vrijgekocht, en nu noodigt Gij ons allen tot hetzelfde Feestmaal, wij bidden U, toen ons allen dezelfde barmhartigheid en omhels ons allen in dezelfde liefde.

H. Maria, wij vereeren en beminnen u als onze Moeder, bid voor uwe kinderen, help hen, bereid hen allen tot eene waardige Communie.

H. Patroon onzer Gemeente, ons aller geluk gaat u ter harte, bid voor ons, opdat wij allen eene waardige Communie mogen doen.

O HH. Engelen, die onze bewaarders zijt, uwe beschermelingen zijn vereenigd, om zich voor te bereiden tot hunne eerste H. Communie; o vereenigt u ook, om voor ons allen te bidden, opdat ons aller Communie heilig zij. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

God, wees ons allen genadig.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament!

Bemerking. Heeft men overvloedigen tijd, dan kan men nog eene keuze doen uit deze Litanieën: van den H. Geest, van het Allerheiligste Sacrament, van de H. Maagd; — van den Zoeten Naam, van het Lijden des Heeren, van het H. Hart van Jesus, van den H. Joseph, van de HH. Engelen.

KRUISWEGOEFENING

als voorbereiding tot eene goede Biecht.

~~~~~

Zorg gedurende de Novene tweemaal ten minste deze oefening te doen, voordat ge de Absolutie des Priesters ontvangt.

Voorbereidend Gebed.

Goddelijke Verlosser, ik aanbid U hier in uw allerheiligste Sacrament als denzelfden Jesus, die eenmaal den bloedigen weg des lijdens zijt opgegaan, beladen met den zwaren Kruisbalk, om, daaraan vastgehecht, al uw Bloed stortende, in de uiterste pijnen en schande te sterven, te sterven voor mij en alle menschen. Minnelijke Jesus, ik ga in mijne gedachte dien bloedigen weg volgen, om uwe goddelijke smarten en uwe onbegrijpelijke liefde te vereeren, en om mij tot een oprecht berouw over mijne zonden op te wekken. Verlicht mijn verstand, opdat ik duidelijk zien moge wat *Gij voor mij* en wat *ik tegen U* gedaan heb. Beweeg mijn hart om U te beminnen en mij zelve te verfoeien. Doordring mijne ziel met het zoete vertrouwen, dat bij U barmhartigheid en overvloedige verlossing te vinden is.

Ik bied U, barmhartige God, deze Kruisweg-oefening mede tot lansen der geloovige zielen in het vagevuur, en 't is mijne meening de afl-

ten, aan deze oefening verbonden, volgens uwe barmhartigheid toe te voegen aan al de zielen, welke bij haar leven gewoon waren met de meeste zorg zich voor te bereiden tot de H. Communie.

H. Maagd en Moeder Gods Maria, o hoe dikwijls en met welke gevoelens hebt gij den bloedigen weg gevolgd, waarop uw goddelijke Zoon onder uwe oogen zooveel smarten en schande, en in 't eind den gruwelijksten dood gevonden heeft. Dien weg wil ik nu ook volgen, maar liefst aan uwe hand geleid. O heilige Moeder, geef mij goede gedachten en zalige gevoelens in, opdat ik met vrucht deze heilige oefening moge doen.

O Engel Gods, die mijn bewaarder zijt, aan wien ik door Gods goedheid ben toevertrouwd, gelief mij te verlichten, te bewaren, te geleiden en te bestieren. Amen.

I. STATIE.

Jesus wordt ten dood veroordeeld.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Minnelijke Zaligmaker, ik zie U hier staan voor de rechtbank van Pilatus als waart Gij een boosdoener; en toch Gij zijt de heilige God, het Lam zonder vlek, dat niet de zonde gedaan heeft, maar gekomen is, om de zonden der wereld weg te nemen. Gij laat het toe, dat men U tegen alle recht en menselijkheid ver-

oordeelt, om ons een genadig oordeel bij uwen hemelschen Vader te verwerven. Gij neemt vrijwillig het vonnis des doods aan, om ons van den eeuwigen dood der hel te bevrijden.

Onschuldige Jesus, ik bedank U voor uwe liefde, en ik verzoek U de genade, dat ik mij deze dagen moge oordeelen, gelijk ik verdien; dat ik al mijne zonden, die ik voor uwe oogen gedaan heb, moge kennen, en dat ik ze alle rechtzinnig voor uwen Priester moge belijden, om door uwe verdiensten volkomen kwijtschelding daarvan te bekomen. Amen.

(*) Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

II. STATIE.

Jesus neemt zijn Kruis op.

Wij aanbidden en loven U, Christus,
Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Minnelijke Zaligmaker, Gij neemt vrijwillig het zware Kruishout op uwe schouders, en met het Kruis alle boosheden der wereld. De mensch heeft gezondigd, en Gij, mijn Jesus, draagt de straf, om

(*) Wanneer de gebeden te lang voorkomen, kan men het Onze-Vader en Wees-gegroet overslaan. Zij zijn voor den gewonen Kruisweg in de Kerk geen vereischte, om de aflaten te verdienen, evenmin als de zes Onze-Vaders en Wees-gegroeten op het einde.

hem voor de eeuwige straf der hel te bewaren.

Liefderijke Zaligmaker, met uw Kruis hebt Gij ook mijne zonden op U genomen; want, hoe jeugdig ik ben, ik heb reeds gezondigd. Door het heilig Doopsel was ik op eene bijzondere wijze gehouden U boven alles te beminnen, en ik heb zoo dikwijls de geloften mijns Doopsels geschonden. Door de stem van mijn geweten wist ik wat U mishaagde, en ik heb het toch gedaan; ik wist wat U behaaglijk zou zijn, en ik wilde het niet doen. O mijn God, herinner mij deze dagen al mijne overtredingen; laat mij inzien hoe ondankbaar, hoe ontrouw, hoe vermetel ik jegens U geweest ben; laat mij door uwe goddelijke genade de geheele boosheid mijner zonden gevoelen, opdat ik ze beweene en verfoeie gelijk zij het verdienen, en het vaste voornemen make U, mijn Heer en mijn God, nooit meer te beleedigen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

God, wees ons, zondaars, genadig.

III. STATIE.

Jesus valt onder het Kruis.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Ach, zoete Jesus, uitgeput van vermoeyenis

en pijnen stort Gij neder onder den zwaren last van uw Kruis. O wat felle smarten kost U die vernederende val! Ik herinner mij, mijn God, dat Gij den eersten mensch in het paradijs hoog hebt verheven, om hem te doen heerschen over al het geschapene; Gij hadt hem zelfs eene plaats bereid in den hemel onder uwe Engelen. Maar de mensch is neergestort van al die grootheid door zijne schuld, door de overtreding van uw gebod. De koning der schepping is slaaf geworden des duivels, en heeft helaas! alle menschen, die na hem zouden komen, in zijn noodlottigen val meegesleept. En Gij nu, mijn God, zijt uit den hemel gedaald, om door uwe boete, door uw heilig lijden den gevallen mensch op te richten. Eeuwige dank, o mijn God, voor uwe liefde!

Allerzoetste Jesus, in het heilig Doopsel hebt Gij mij uit de ellende der erfzonde opgeheven; maar ach door mijne schuld, door mijne eigene zonde ben ik opnieuw gevallen. Deze dagen wensch ik, hoop ik uit mijne zonden op te staan; doch ik kan het niet zonder uwe hulp. Help mij dan, lieve Jesus, door de verdiensten van uw smartelijken val, en ik zal met den verloren zoon opstaan, tot U gaan en U zeggen: Vader, ik heb tegen den Hemel en tegen U gezondigd; ik verdien niet uw kind genoemd te worden; maar neem mij toch aan in uwe liefde; ik zal U niet meer verlaten. Amen.

Onze Vader.—Wees gegroet.
Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

IV. STATIE.

Jesus ontmoet zijne Moeder.

Wij aanbidden en loven U, Christus.
Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Droevige ontmoeting! Goddelijk Hart van Jesus! allerheiligst Hart van Maria! reine, zoete, elkander zoo teer beminnende Harten! Wie kan het denken, hoeveel Gij geleden hebt bij deze ontmoeting? Zóó groot als uwe liefde tot elkander, zóó groot was uw medelijden. En wat was de oorzaak van dat ondenkbaar zieleleed? De zonde. Ach, dan ben ik ook de schuld van al dat lijden! Ach, hoe menigmaal en hoe diep heb ik beide Harten gegriefd! Heilige Harten, weest mij genadig!

Heilige Maagd, in u was nooit eenige zonde, en toch hebt gij veel geleden. Gij hebt willen deelen in de smarten van uwen goddelijken Zoon, om met Hem te boeten voor de zonden der wereld. Zoo hebt gij dan ook verdiend de Moeder van alle menschen en de Toevlucht der zondaren te worden. Allerheiligst en onbevlekt Hart van Maria, ik wend mij dan ook tot u met het grootste vertrouwen. Toon, H. Maagd, vooral deze dagen, dat gij mijne Moeder zijt,

en door uwe machtige voorspraak bekeer mijn zondig hart; verander het, zuiver het, vernieuw het, opdat het bij mijne eerste heilige Communie eene waardige woonplaats zij voor het allerzoetste Hart van uwen en mijnen Jesus. Amen.

Onze Vader.—Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer. God, wees ons, zondaars, genadig.

V. STATIE.

Simon van Cyrene helpt Jesus zijn Kruis dragen.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Minnelijke Zaligmaker, Gij kunt niet langer uw Kruis dragen, en een vreemdeling wordt gedwongen U te helpen. Uwe voorzienigheid, o mijn God, beschikte dat zoo, om ons te leeren, dat, al hebt Gij door uw lijden volkomen voor ons voldaan, wij echter met U en volgens uw voorbeeld ook nog moeten lijden, om aan de vruchten uws lijdens deelachtig te worden. Hebt Gij geboet voor onze zonden, wij moeten ook nog zelven boeten, en 't is door de oneindige verdiensten uwer boete, dat onze geringe boete ons de vergiffenis der zonden en de kwijtschelding der straffen bij uwen hemelschen Vader kan doen verwerven.

Zoete Verlosser, ik heb gezondigd; maar ik hoop deze dagen op vergiffenis en kwijtschel-

ding. Ik moet dan ook boete plegen. Gij hebt zooveel voor mij geleden; ik wil dan ook volgaarne iets met U lijden. Alle moeiten en offeringen, die tot eene goede voorbereiding voor mijne eerste H. Communie vereischt worden, wil ik U met liefde tot boete voor mijne zonden opdragen. Ik zal dikwijls denken aan den H. Aloysius, die de enkele lichte fouten zijner eerste jeugd zijn geheel leven lang heeft beweend en zoo zwaar geboet. Niets mag mij dan deze dagen te veel zijn; over niets zal ik klagen. Help, o lieve Jesus, mijn geheugen om mijn goed voornemen niet te vergeten, en heilig door uw lijden, al wat ik deze dagen tot boete mijner zonden U opofferen zal. Amen.

Onze Vader.—Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer. God, wees ons, zondaars, genadig.

VI. STATIE.

Veronica zuivert het aangezicht van Jesus.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Op het gevaar af van door de ruwe soldaten te worden teruggestooten, bespot en mishandeld, dringt eene kloeke vrouw, door medelijden gedreven, tot U door, o zoete Jesus, om uw van zweet en bloed druipend gelaat met een zuiveren doek af te drogen. Hoe aangenaam

is U deze liefdedienst! Te midden van uwe smarten vergeet Gij niet haar medelijdend hart te beloonen: Gij laat het afdruksel van uw minnelijk wezen in den doek achter. Gelukkige vrouw, met welk eene zorg hebt gij sedert dien heiligen doek bewaard? Hoe dikwijls, en telkens met welke dankbaarheid en liefde hebt gij de bloedige beeltenis van uwen goddelijken Verlosser aanschouwd?

Het heeft U behaagd, mijn God, uw beeld in 's menschen ziel te prenten; maar de mensch was zoo boos van door de zonde uw beeld te schenden en te bevleken; en Gij, o minnelijke Jesus, hebt door uw heilig lijden de goddelijke beeltenis in 's menschen ziel hersteld. Bij mijn heilig doopsel, o hoe schoon was toen uw beeld in mijne ziel; maar sedert heb ik uw beeld in mij weer ontsierd en bevlekt. O zoete Jesus, wasch deze dagen opnieuw mijne ziel in uw goddelijk Bloed, opdat uwe goddelijke beeltenis rein en schoon als tevoren in mij schittere; en verleen mij de genade, om mijne ziel voortaan met meer zorg van de vlekken der zonde te bewaren. Moge ik dikwijls gedenken wat het uwe liefde gekost heeft, om uwe beeltenis te herstellen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

God, wees ons, zondaars, genadig.

VII. STATIE.

Jesus valt voor de tweede male onder het Kruis.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

O minnelijke Zaligmaker, in welke diepe vernedering aanschouw ik U hier? Gij stort opnieuw onder uw Kruis, met het aanschijn ter aarde, machteloos kruipende als een verachtelijk wezen, vertreden onder de voeten der beulen! Moet Gij dan zóó boeten voor 's menschen trots, die zich stout tegen den Hemel durft verzetten door de zonde? De mensch had verdiend, even als de hoovaardige Engelen, tot het diepst der hel vernederd te worden; maar om hem die eeuwige, allervreeselijkste vernedering te sparen, onderwerpt Gij U aan de uiterste verguizingen!

O liefderijke Jesus, hoe klein ben ik nog, en hoeveel trots bezit ik reeds! Ik wil mij boven anderen verheffen; en op hoevelen zie ik met minachting neer! Berisping en bestraffing kan mijn hoogmoed niet verdragen: ik verzet mij tegen mijne kameraden, tegen mijne Ouders en andere Oversten, ik verzet mij zelfs tegen U, mijn God, door niet te willen doen wat uwe heilige wet mij voorschrijft. O zoete Jesus, ik vraag U vergiffenis voor al het kwaad, dat mijne booze eigenliefde mij heeft ingegeven. Help mij

mijnen hoogmoed bedwingen, vooral deze dagen mijne eigenliefde overwinnen. Ik ben bereid, om mij zelve door eene rechtzinnige Biecht voor U te vernederen, en alle berispingen, die ik deze dagen, verdiend of onverdiend, zal ontvangen, tot boete van mijnen hoogmoed en uit liefde voor U geduldig te verdragen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroot.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

VIII. STATIE.

Jesus troost de weenende vrouwen.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Deze vrouwen, uit innig medelijden met uwe smarten, weenen over U, minnelijke Jesus, zonder U geheel te kennen, zonder te weten waarom Gij zooveel smaad en pijnen te verduren hebt. Die droefheid, die tranen zijn U aangenaam, en Gij kunt die medelijdende schare niet voorbijgaan, zonder haar eenige vriendelijke woorden toe te spreken. „Dochters van Jerusalem, weent niet over mij, maar over u zelve en uwe kinderen. Gaat het zóó met het groene hout, wat zal dan met het dorre geschieden?” Ja, mijn zoete Verlosser, lijdt Gij zooveel, die, als het groene hout, vol van goddelijk leven,

vruchten van heiligheid voortbrengt, hoe zal het dan vergaan met de zondige ziel, die, als het dorre hout, zonder vruchten, zonder leven, dood en afzigtelijk in Gods oogen is?

Lijdende Jesus, ik weet wie Gij zijt: — de Zoon Gods, mijn God en Zaligmaker. Ik weet waarom Gij lijdt: — om de zonden der wereld, ook om mijne zonden. En ik ween niet!... Moet ik dan ongevoelig blijven bij het aanschouwen uwer smarten? Ach, liefderijke Jesus, breek mijn gemoed, stort in mijn hart eene oprechte droefheid over mijne zonden, die de oorzaak zijn van uwe smarten. Help mij door uwe barmhartigheid, nu deze dagen vooral, mijne zonden beweenen, voor mijne overtredingen boeten, om de vreese-lijke straffen te ontgaan, die ik steeds bij uwe goddelijke rechtvaardigheid verdiend heb. Ik ben een dor hout: geef mij het leven terug en doe mij vruchten voortbrengen, die U behagen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

God, wees ons, zondaars, genadig.

IX. STATIE.

Jesus valt voor de derde male onder het Kruis.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Zoo stort Gij dan, mijn goede Jesus, voor de derde maal onder den zwaren Kruisboom ter

aarde neder! Zou het wezen, om door uwen herhaalden val op eene bijzondere wijze te boeten voor de trouweloosheid van zoovele ondankbaren, die, door uwe liefderijke hulp uit de zonden opgestaan, al te spoedig hunne betuigingen van trouw en dankbaarheid vergetende, zoo dikwijls in hunne boosheden hervallen?

Minnelijke Jesus, ook ik heb zoo dikwijls mijne goede voornemens vergeten en gebroken. Hoe menigmaal heb ik herhaald, dat ik liever wilde sterven dan U vergrammen? En niettemin, wat is er gebeurd? Ja, nu zie ik mijne schandelijke ontrouw jegens U. Voor uwen Priester, als ware het voor uw aanschijn, zal ik al mijne ongetrouwheden bloot leggen, in de zoete hoop, dat Gij door de verdiensten van uw heilig lijden mij die alle zult vergeven. Ik maak nu het vaste besluit, dat ik U nooit meer zal beledigen, dat ik liever sterven wil dan U door eene doodzonde vergrammen. Door uwe genade, allerliefste Jesus, zegen en versterk mijne goede besluiten; help mij ze nooit vergeten en daaraan tot mijnen dood getrouw blijven. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

X. STATIE.

Jesus wordt ontkleed en met gal gelaafd.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Gansch uitgeput van vermoeienis en pijnen, zijt Gij eindelijk, mijn minnelijke Zaligmaker, ter strafplaats gekomen. Hier wilt Gij sterven uit liefde voor den mensch: naar deze plaats, naar dit uur hebt Gij gansch uw leven verlangd; en toch, o wat schande en pijnen wachten U hier, mijn zoete Jesus? Eerst proeft Gij een afschuwelijk bitteren drank tot boete van alle gulzigheid en onmatigheid in spijs en drank. Daarna begint men U te ontkleeden, en het onderkleed, dat in de wreede wonden der geeseling is vastgehecht, trekken de onmenselijke beulen U uit, over het met doornen gekroonde hoofd heen; terwijl Gij van schaamte en smarten als wegzinkt. Zóó dan, allerliefste Jesus, wilt Gij boeten voor alle onzedigheid en onzuiverheid, voor alle zonden, verboden door het zesde en negende gebod.

O minnelijke Jesus, Gij hebt dan ook voor mij geboet: door dien bitteren gal voor mijne gulzigheid, voor mijnen snoeplust. Maar vooral, wat de zedigheid betreft, hoe dikwijls heb ik vergeten, dat uw heilig oog mij zag, dat een Engel aan mijne zijde stond? Is dat kwaad zóó strafwaardig volgens uw rechtvaardig oordeel, dat

Gij daarvoor zóó zwaar hebt willen boeten? Ik wil dan ook een deel der verdiende boete dragen. Ik wil, wat het ook koste aan mijne eigenliefde, met rechtzinnigheid aan uwen Priester openbaren al datgene, waarover ik mij nu schaam. Allerzoetste Jesus, ik wil zelfs van die zonden, welke mij het meeste wroeging en schaamte veroorzaken, mij het eerst voor uwen Plaatsbekleeder beschuldigen. Help mij, o goede Jesus, door uwe goddelijke genade, dat ik toch niets verzwijge van hetgeen ik meen te moeten biechten. Bewaar mij toch voor het grootste ongeluk wat mij overkomen kan: voor eene heiligschennende Biecht en eene heiligschennende Communie. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

XI. STATIE.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Daar ligt Gij nu, onbevlekt Lam Gods, op uw Kruis als op uw Altaar uitgestrekt, om voor de zonden der wereld te gaan sterven. Gij steekt op het bevel der beulen uwe heilige handen en voeten uit, om ze op den Kruisbalk te laten vastnagelen. Gij eerbiedigt in de bevelen der beu-

len de beschikking uws Vaders in den hemel, en zoo zijt Gij dan gehoorzaam tot den dood, ja tot den dood des Kruises. Zóó zwaar wilt Gij, mijn goddelijke Verlosser, boeten voor dien geest van weerspanningheid, die reeds in het aardsehe paradijs den eersten mensch vervoerde, om het gebod van zijnen Schepper te verachten.

Ach, minnelijke Zaligmaker, hoeveel heb ik mij op dat punt te verwijten? Hoe dikwijls heb ik mij weerspannig getoond tegen uwe heilige wet! Hoe dikwijls heb ik mij verzet tegen het gezag diergenen, die hier op aarde uwe plaats bekleeden? Hoe zal ik tellen al de ongehoorzaamheden jegens mijne Ouders, aan wie ik na U alles te danken heb? Hoe dikwijls heb ik hen door mijne gedragingen bedroefd? Zoete Jesus, door de verdiensten van uwe volmaakte gehoorzaamheid bij uwe pijnlijke kruisiging, smeek ik U vergiffenis van al mijne ongehoorzaamheden, en zegen mijn voornemen van voortaan aan U en aan mijne Ouders en andere Oversten in alles te gehoorzamen. Amen.

Onze Vader.—Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer. God, wees ons, zondaars, genadig.

XII. STATIE.

Jesus sterft aan het Kruis.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

O allerminnelijkste Jesus, dáár verheven aan het Kruis, hangt Gij tusschen hemel en aarde, om God met de menschen te verzoenen. De bitterste bespottingen, duivelsche godslasteringen folteren uwe ziel;— en uw heilig Lichaam, van het hoofd tot de voeten, lijdt de ijselijkste pijnen. Het Bloed stroomt uit uwe wonden tot den laatsten druppel. Gij sterft.....

Gij sterft, zoete Verlosser, vrijwillig, uit liefde voor den mensch! Gij sterft ook voor mij, o allerliefste Jesus, ik aanbid en dank uwe oneindige liefde!.....

Gij sterft, zoete Verlosser, voor de zonden der wereld! O hoe gruwelijk is de zonde! Ik haat en verfoei ze uit geheel mijn hart!....

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, neem al mijne zonden weg! Spaar mij, red mij, ontferm U mijner!

Kostbaar Bloed van mijn Verlosser, kom over mijne ziel! In de heilige Biecht, die ik ga spreken, wisch al mijne zonden uit; wasch mij, reinig mij van alle smetten der zonde, opdat ik met een engelrein gemoed tot de heilige Tafel moge naderen. Amen.

Onze Vader.—Wees gegroet.
Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
God, wees ons, zondaars, genadig.

XIII. STATIE.

*Het Lichaam van Jesus wordt van het Kruis
afgedaan.*

Wij aanbidden en loven U, Christus.
Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

O heilige Moeder van mijn Jesus, hoe groot is uwe droefheid! Het aanbiddelijke Lichaam van uw goddelijken Zoon rust op uwen schoot. Met welk een droevigen oogslag aanschouwt gij het mismaaakte, doorwonde, gansch bebloede en heelaas! ontzielde Lichaam van uw beminden Jesus! Wij zien, o Moeder van smarten, uwe overvloedige tranen; maar wie kan zich voorstellen de droefheid, welke uw moederlijk Hart met een zwaard doorboort?

Ach, bedroefde Moeder, wie gevoelt geen medelijden met u? Welk zondaar kan u aanschouwen, zonder de zonde te haten en te verfoeien?

O Moeder van smarten, ik heb ook de zonde gedaan; maar ik wist niet gelijk nu, wat de zonde is. Nu haat ik, nu verfoei ik uit gansch mijn hart al het kwaad, waardoor ik mijn God vergramd, mijn Jesus gekruist en uw teeder Hart zoo gegriefd heb. Onder het Kruis, heilige Moeder Gods, zijt gij ook onze Moeder gewor-

den. Daarom stel ik mij onder uwe moederlijke bescherming. Verwerf voor mij de genade, dat ik mijne zonden oprecht voor God beweene. Help mij eene heilige Biecht spreken, om mij met uwen Jesus te verzoenen. Amen.

Onze Vader.— Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer. God, wees ons, zondaars, genadig.

XIV. STATIE.

Het Lichaam van Jesus wordt in een nieuw graf gelegd.

Wij aanbidden en loven U, Christus.

Omdat Gij door uw Kruis de wereld verlost hebt.

Inderdaad, het ontzielde Lichaam van mijn gekruisten Verlosser wordt begraven. O mijn zoete Jesus, deze laatste vernedering hebt Gij ook nog vrijwillig voor ons ondergaan: Gij laat uw heilig Lichaam in een graf bergen, als ware daarvan, evenals van andere lijken, afzietelijkheid en besmetting te vreezen! En ach, wat eene smart te meer voor uwe heilige Moeder, nu zij ook nog van dat kostbare pand, het laatste wat haar van U overblijft, uw goddelijk Lichaam moet scheiden!— O Jesus, o Maria, ik verfoei en betreur mijne zonden als de oorzaak van die laatste vernedering en droefheid!

Doch, minnelijke Zaligmaker, terwijl ik, in mijne verbeelding, door eerbiedwaardige mannen

uw heilig Lichaam dáár in een nieuw graf zie neerleggen, en Het nu nog dáár zie rusten, gedenk ik, dat binnen kort uw Priester datzelfde heilige Lichaam, maar niet dood en mismaakt, maar levend en verheerlijkt, in zijne hand zal nemen, om Het op mijne tong neer te leggen, en dat Het zal rusten in mijn hart. En ach, mijn Jesus, zal mijn hart zuiver zijn gelijk het graf, waarin Gij na uwen dood gerust hebt? Ik hoop het, o zoete Jesus, maar alleen van uwe barmhartigheid, ik hoop het door de verdiensten van uw goddelijk Bloed. Uwe genade alleen kan mijn hart zuiveren en nieuw maken; en wat van mijnen kant noodig is, ik wil het doen. Help mij door een naarstig onderzoek des gewetens tot in de duistere hoeken van mijn hart doordringen, om alles op te sporen, wat aan uwe heilige oogen zou kunnen mishagen; — help mij door een oprecht berouw alles, wat ik afschuwelijks of ook maar onbehaaglijks vinden zal, met een heiligen haat breken en vermorzelen; — help mij door eene rechtzinnige Biecht dat alles uit mijn hart uitwerpen; — opdat mijn hart, gansch gezuiverd en gereinigd, een nieuw hart moge geworden zijn, waardig om uw heilig Lichaam in de H. Communie tot rustplaats te verstrekken. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

God, wees ons, zondaars, genadig.

Sluitgebed.

O minnelijke Verlosser, ik dank U voor de genade, in dit uur van uwe barmhartigheid ontvangen. Ik dank U voor hetgeen ik op den bloedigen weg des Kruises heb geleerd; namelijk uwe onbegrijpelijke liefde en mijne afschuwelijke ondankbaarheid zijn mij gebleken. Ik weet nu, o mijn God, wat ik misdaan heb; maar ik weet ook, o zoete Jesus, hoezeer Gij mij liefhebt. Ik dank U voor de gevoelens, die Gij mij hebt ingestort. Ik verfoei mijne zonden, en ik vertrouw op uwe barmhartigheid. Bevestig mij, liefderijke Zaligmaker, in deze gevoelens. Help mij mijne goede voornemens uitvoeren. Schenk mij de genade van eene heilige Biecht, opdat ik daardoor den weg vinde tot eene heilige Communie. Ik smeek U die genade door de verdiensten van die onbeschrijfelijke smarten, die Gij voor mij op uwen bloedigen Kruisweg hebt geleden. Amen.

O H. Maria, Moeder van smarten, ik ben het kind, dat u zooveel droefheid veroorzaakt heeft. Help mij door de verdiensten van uwe diepe droefheid al mijne zonden oprecht beweenen, om mijn hart van alle vlekken der zonde te zuiveren. O mocht ik spoedig door een goede Biecht en eene heilige Communie uw minnelijk Hart verblijden. Amen.

Ik smeek U, barmhartige God, de aflaten, welke ik door deze Kruiswegeroefening verdiend

heb, toe te voegen, gelijk mijne meening was, aan al die zielen in het vagevuur, welke bij haar leven gewoon waren zich met de meeste zorg tot de H. Communie voor te bereiden, opdat zij in de verlichting harer pijnen eene belooning vinden van haren eerbied voor het aanbiddelijk Sacrament, en opdat ik door deze liefdedaad van uwe barmhartigheid de genade verwerve van ook deze dagen met den grootsten eerbied, in de beste gesteltenis, het hoogheilig Sacrament te ontvangen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet. — Glorie zij den Vader.

Vijfmaal ter eere der Vijf Wonden van Jesus, en ééns voor Z. H. den Paus.

Geloofd en gedankt zij te allen tijd het hoogheilig en goddelijk Sacrament! Amen.

ALS MEN BIECHTEN GAAT.

Gebed voor de Biecht.

O barmhartige God, die zijt mensch geworden en gestorven aan het Kruis, om de wereld van de zonde te verlossen, ik dank U voor de instelling van het H. Sacrament der Biecht, waardoor de verdiensten van uw goddelijk Bloed op den zondaar worden toegepast. Ik dank U

in 't bijzonder, dat door uwe goedheid nu het oogenblik gekomen is, waarop ik dat groote Sacrament zal mogen ontvangen. Help mij door uwe goddelijke genade, dat ik mij mijne zonden wel moge herinneren, ze door een nieuw berouw verfoeien en ze met alle openhartigheid voor uwen Priester belijden. Verdrijf van mij alle verkeerde vrees; geef mij een groot vertrouwen in den Priester, die uwe plaats bekleedt, opdat ik zonder de minste achterhouding alles bekenne, wat ik meen te moeten zeggen of antwoorden.

Jesus, Maria, Joseph, in uwe handen beveel ik op dit uur mijne ziel.

H. Bewaarengel, H. Dooppatroon, H. Patroon dezer Gemeente, staat mij bij; onder uwe bescherming stel ik deze heilige Biecht.

Maak hier uwe intentie voor het verdienen der aflaten, gelijk de Priester heeft opgegeven. Heeft hij wegens die intentie niets bepaald, dan kunt ge, als ge geene betere weet,* de volgende kiezen.

* *Als ge geene betere weet.* Bijv. een kind zou Vader of Moeder of beide door den dood verloren hebben, dat kind mag bij zijne eerste H. Communie wel het eerst aan zijne overledene Ouders denken. Is het niet eene gunstige gelegenheid, om zijne dankbaarheid jegens een overleden Vader of Moeder te toonen, door de barmhartigheid van den goeden Jesus over hen af te smeeken en hun een vollen afaat toe te voegen? De eerste H. Communie vervult hier de Ouders met vreugde; is Vader of Moeder reeds in den hemel, dan juichen zij daar boven, God dankende, om het geluk van hun kind; maar is de ziel van Vader of Moeder soms in het vagevuur, o moge dan de eerste H. Communie van hun kind een dag zijn van verlichting, van verlossing, het feest hunner intrede in den schoonen hemel!

Ik heb de intentie, om met deze Biecht en mijne eerste Communie een vollen aflaat te verdienen voor mij zelve door de inschrijving in een Broederschap; en een vollen aflaat door het gebed: *O goede Jesus* voor die ziel in het vagevuur, welke bij haar leven de vurigste liefde heeft gehad tot Jesus Christus in zijn H. Sacrament.

Heeft de Priester nog een vollen aflaat herinnerd, zeg dan:

Ik wil dien aflaat toevoegen aan de ziel diens Priesters in het vagevuur, welke de meeste zorg heeft gehad, om de kinderen tot hunne eerste H. Communie waardig voor te bereiden.

Onze Vader. — Wees gegroet.

~~~~~

De Priester zal u geholpen hebben bij het onderzoek van geweten. Herinner u thans nog eens al datgene wat gij meent te moeten biechten, en hoe gij dat aan den Biechtvader zult zeggen. Ook heeft de Priester u geholpen, om met Gods genade een oprecht berouw over uwe zonden te verwekken. Ook daartoe hebben gediend uwe dagelijksche gebeden, in 't bijzonder die van de H. Mis en van den Kruisweg. Vernieuw nu hier nog uw berouw door met aandacht te lezen de volgende oefening, trachtende u zoo goed mogelijk te vereenigen met de gevoelens, die gij hier vindt uitgedrukt.

—

Oefening van berouw.

Mijn Heer en mijn God, ik verneder mij voor uw heilig aanschijn. Ik heb mijn geweten onderzocht van het eerste gebruik mijner rede af; — en zie, aan hoevele zonden bevind ik

mij plichtig! en hoevele misslagen zullen mij nog ontgaan zijn!

O mijn God, het is mij leed uit den grond van mijn hart zooveel kwaad reeds te hebben gedaan.

Ik heb tegen U gezondigd, mijn Vader in den hemel, die mij uit louter goedheid geschapen hebt, die mij met zooveel weldaden overladen hebt. O goede Vader, wil mij mijne ondankbaarheid vergeven.

Ik heb tegen U gezondigd, liefderijke Jesus, die voor mij zijt mensch geworden, die voor mij zijt gestorven aan het Kruis, ja die ter liefde van mij uw aanbiddelijk Sacrament hebt ingesteld, om mijne ziel met uw Allerheiligste Lichaam te voeden. O hoe heb ik U, allerliefste Jesus, zoo dikwijls kunnen bedroeven? O Jesus, barmhartigheid! Vergeef mij al mijne zonden door de verdiensten van uw goddelijk Bloed.

Mijn God en mijn Zaligmaker, zie mijn hart ligt voor U open. Uwe genade heeft mij met droefheid over mijne zonden en met een groot vertrouwen op uwe barmhartigheid vervuld. Gij weet alles, o mijn God, gij weet het, dat het mij leed is U vergramd te hebben; — Gij weet het, dat ik U bemin, bemin uit geheel mijn hart, bemin boven alles wat in de wereld is, niet alleen, omdat Gij zoo goed zijt voor mij, maar ook omdat Gij zijt het opperste goed in U zelve, schoon en beminnelijk, oneindig ver boven alle schepselen.

Ik wenschte van ganscher harte, dat alle menschen U mochten kennen, U boven alles eeren, prijzen en beminnen. Ik maak het vaste voornemen voortaan getrouw uwe heilige geboden te onderhouden, en liever te sterven dan U ooit door eene doodzonde te vergrammen. O barmhartige Jesus, geef mij, dat ik door uwe genade in dit heilige voornemen tot mijnen dood toe moge volharden! Amen.

Gebed kort voor de beurt van biechten.

Ik zal opstaan en tot mijnen Vader gaan. Vader, ontvang in genade uw ondankbaar kind, dat vol berouw met een groot vertrouwen tot U terugkomt. Jesus, mijn barmhartige Verlosser, wees mij, zondaar, genadig. Gij alleen kunt mijne ziel zuiveren; wasch mij van mijne zonden in uw goddelijk Bloed.

H. Maria, H. Joseph, neemt mij bij de hand en brengt mij tot Jesus. HH. Beschermers, geleidt mij, bidt voor mij, staat mij bij.

Als nu uwe beurt van biechten gekomen is, sta op en ga, in 't gezelschap van Maria en Joseph en uw Engelbewaarder en uwe HH. Patronen, naar den Biechtstoel, *zedig en ingelogen*; en als gij in den Biechtstoel zult neerknielen, denk, dat gij neerknielt *voor Jesus Christus zelven*, die alles weet en daar gezeten is, om u met liefde te ontvangen en u alles te vergeven. Na de Voorbiecht, belijd dan uwe zonden *met*

de grootste openhartigheid en met het grootste vertrouwen.
Onderhoud overigens alles, wat de Priester u wegens het biechten geleerd heeft.

Dankzegging na de Biecht.

O barmhartige God, ik dank U voor uwe onuitsprekelijke goedheid. In de stem des Priesters heb ik de stem uwer barmhartigheid gehoord. Ja, Gij hebt mij mijne zonden vergeven; Gij hebt uw weerspanning kind in genade aangenomen; ik ben een van uwe meest geliefde kinderen geworden. Nu durf ik met veel meer vertrouwen U mijn Vader noemen. O mijn Vader, die in de hemelen zijt, Gij bemint mij en ik bemin U. O hoe voel ik mij nu gelukkig! Mijne ziel is ontheven van den last der zonden, die mij bevreesd maakten voor uwe gerechtigheid. Nu gevoel ik mij gansch verlicht en getroost, opgeruimd en blijde. Ik ben met U verzoend; ik mag opzien naar den schoonen hemel als het mij toekomend erfdeel. Moest ik nu op dit oogenblik sterven, gerust zou ik den dood afwachten; des te spoediger, o mijn God, zou ik bij U zijn in den hemel. En dien zoeten vrede des gemoeds, dat vertrouwen, dat geluk heb ik alleen aan uwe barmhartigheid, o mijn Jesus, mijn Zaligmaker, alleen aan uwe oneindige verdiensten te danken. Is mijne ziel nu rein en zuiver geworden, 't is, omdat zij gewasschen is

in uw heilig Bloed. Ik betuig U dan ook, allerliefste Jesus, mijnen innigsten dank voor het geluk dezer heilige Biecht; zij is het werk uwer genade. Moge ik immer U daarvoor dankbaar blijven!

O H. Maria, ik dank ook u voor uwwen machtigen bijstand: gij hebt, lieve Moeder, voor uw weerspanning kind gesproken, en uw woord heeft uw kind gered. Nu is uw kind gelukkig, en daarvoor is het u dankbaar.

H. Joseph, H. Engel, HH. Patronen, ik dank u ook voor uwe voorspraak en voor uwe liefderijke zorgen. Ben ik nu gelukkig, 't is niet zonder uwe tusschenkomst. Zijt in eeuwigheid daarvoor geprezen. Amen.

Hernieuwing van het goede voornemen.

In tegenwoordigheid van uwe aanbiddelijke majesteit, o H. Drievuldigheid, wil ik mijne gemaakte voornemens hernieuwen; en tot mijne getuigen verkies ik de H. Maagd Maria, mijne Moeder, — den H. Joseph, mijn Leidsman, — mijn H. Engel, die mij bewaart, — mijn H. Dooppatroon en den H. Patroon dezer Gemeente. Ik neem het vastelijk voor, o mijn God, ik wil U niet meer door de zonde beledigen: — God de Vader, die mij geschapen hebt, ik wil U ge-

hoorzamen; — God de Zoon, die voor mij zijt mensch geworden en gestorven, Jesus Christus, mijn zoete Verlosser, ik wil U beminnen; — God de H. Geest, die mij heiligmaakt, ik wil U niet meer bedroeven. Ik zal de zonde schuwen, de gevaarlijke gelegenheden vermijden, mijne booze neigingen bevechten; ik wil de deugd beoefenen, ik wil ijverig zijn in mijne godsdienstige plichten, eerbiedig in de Kerk, vooral onder de H. Mis en het H. Lof, — gehoorzaam jegens mijne Ouders en Oversten, — cendrachtig en toegevend met mijne Broeders en Zusters; — vriendelijk en minzaam met mijne makkers, — zedig in mijne handelingen, overal uwe goddelijke tegenwoordigheid gedenkende. En ik zal dit alles doen, o mijn God, om U te behagen, om mij dankbaar te toonen en U mijne wederliefde te betuigen; — ik zal het doen, om mijnen Ouders eenigen troost en genoegen te geven voor hunne liefderijke zorgen; — ik zal het doen, om mij zelven voor tijd en eeuwigheid gelukkig te maken. Maar, barmhartige God, ik heb mijne zwakheid en mijne boosheid leeren kennen; ik kan in mijne voornemens niet standvastig blijven zonder den bijstand uwer genade. O steun mij dan door uwe hulp; verlicht mijn verstand, om de gevaren der zonden bijtijds te kennen; voorkom door uwen goeden raad mijne onervarenheid en onbezonnenheid; herinner mij dikwijls al deze goede voornemens en geef mij kracht tegen uwe en

mijne vijanden, opdat ik door U de inblazingen des duivels, de verleiding der wereld en mijne eigene booze hartstochten overwinne. U zal ik daarvoor glorie geven hier en in de eeuwigheid. Amen. — Onze Vader. — Wees gegroet.

Sluitgebed.

Ik vertrouw, barmhartige Jesus, dat mijn hart nu voldoende gezuiverd is, om U in uw H. Sacrament te mogen ontvangen. Help mij nu, minnelijke Jesus, mijn hart zuiver bewaren van alle zonde, ook van de minste. Reinig mij nog meer en meer van de overgeblevene vlekken, en versier mijn hart met die deugden, welke U het meest behagen. Het gelukkige uur mijner eerste H. Communie is nabij. Moge ik des te nauwer op mij zelve letten en mijnen ijver verdubbelen! Moge ik mij nog godsdienstiger, gehoorzamer, matiger, ingetogener en zediger gedragen! Moge ik steeds toenemen in zorg voor alles, wat mijne eerste H. Communie raakt, en in onverschilligheid voor al het overige! Help mij, zoete Jesus; bereid mijn hart; vul aan wat mij ontbreekt; ik ben gansch afhankelijk van uwe goedheid. Daarom zal ik dikwijls tot U verzuchten: Heer, ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak; maar spreek alleen een woord, en mijne ziel zal gezond worden. Amen.

Hierna volbrengt men de opgelegde penitentie of een gedeelte daarvan, volgens de omstandigheden.

OP DEN VOORAVOND DER EERSTE H. COMMUNIE.

„Morgen

„zult gij zien de glorie des Heeren”.

Zóó, Kinderen, sprak Mozes tot Gods uitverkoren volk in de woestijn, daags voordat het Manna voor den eersten keer van den hemel zoude regenen. De H. Kerk vergelijkt het Manna dikwijls met het H. Sacrament. Vóór elken Zegen met het Allerheiligste hoort gij zingen :

Panem de coelo praestitisti eis.

Omne delectamentum in se habentem.

Dit beteekent :

Brood van den hemel hebt Gij hun geschonken.

Dat alle zoetheid in zich bevat.

Met deze woorden wordt in het Boek der Wijsheid het Manna geprezen. De H. Kerk past deze lofspraak toe op het H. Sacrament. Gij weet wat het Manna der Israelieten geweest is; gij weet ook wat het H. Sacrament, het Manna der Christenen, is; en zoo weet gij tevens, dat bij vergelijking het Manna van het Nieuwe Verbond het Manna van het Oude Verbond *oneindig* te boven gaat. Het nieuwe Manna, die andere Spijze uit den hemel, die alle zoetheid in zich bevat, gij kent dat Manna; gij hebt er deze dagen gedurig van gehoord, gij hebt er aanhoudend aan gedacht, om gebeden, naar verlangd; gij hebt dat Manna dikwijls gezien, gij hebt er anderen van zien eten; maar gij zelf hebt het nog niet geproefd; doch —

Morgen — Morgen

zal dat goddelijke Manna voor u uit den hemel regenen; MORGEN zult gij het proeven; MORGEN zult gij gelukkig zijn! O ja, gebruikt dat woord MORGEN — MORGEN, om in u dat heilige verlangen tot Jesus Christus in de H. Communie levendig te houden.

MORGEN zal ik mijne eerste Communie doen.

MORGEN zal ik het goddelijk Lichaam en Bloed van mijn Jesus ontvangen.

MORGEN zal ik mijn God bezitten.

MORGEN is het groot Bruiloftsfeest mijner ziel.

MORGEN ben ik het gelukkigste kind der wereld.

MORGEN, mijn Jesus, mijn God, mijn Zaligmaker!

MORGEN zal ik U in mijn hart ontvangen;

MORGEN zal ik U omhelzen;

MORGEN zal ik proeven, hoe zoet Gij zijt!

Morgen! — Morgen!

de schoonste, de gelukkigste
dag mijns levens!

Wenken voor den dag uwer eerste H. Communie en voor den avond te voren vindt ge in het Boekje: DE GROOTE DAG EN ZIJN VOORAVOND.

BLADWIJZER.

Aan de Ouders	3
Aan de Kinderen	9
Levensregel gedurende de Novene . .	16
Morgengebed	20
Avondgebed	22
Gebeden onder de H. Mis	24
Gebeden door den dag	33
Kruiswewoefening	40
Als men biechten gaat	61
Op den vooravond der eerste H. Communie.	70

